

Genieten van graniet?

Ik weet nog goed dat ik voor het eerst graniet in de Nederlandse bodem zag. Dat gebeurde tijdens een excursie naar het keileem in Markelo. Graniet is een stollingsgesteente. Dat betekent dat het gesteente in alle rust kon stollen, in tegenstelling tot uitvloeiingsgesteenten. Hierdoor konden relatief grote kristallen ontstaan. Die kun je nu nog gemakkelijk herkennen, ook aan de buitenkant van de stenen. Door de kleurverschillen tussen de verschillende mineralen levert dit een mooie steen op. Ook was ik onder de indruk van het verhaal over de herkomst van de stenen. Die zijn gedurende de een na laatste ijstijd door gletsjers vanuit Scandinavië naar Nederland getransporteerd. Ze zijn een bestanddeel van het keileem dat in Markelo aan het oppervlak kan worden gevonden. Een eenvoudige manier om graniet te bewonderen is een reisje ondernemen naar het Centraal Station van Rotterdam. De vloer van het station bestaat uit tegels van graniet. Het is prachtig om te zien.

Tijdens mijn vakantie op het eiland Jersey heb ik kunnen genieten van granieten rotsen. Op Jersey is een levendige handel in graniet, dat vooral in de bouw gretig aftrek vindt. Dat deed me denken aan een uitspraak van geoloog Salomon Kroonenberg, die erop wijst dat voor vrijwel elk bouwwerk op aarde een gat in de bodem is ontstaan door het winnen van bouw materiaal.

Nog maar net weer terug in Nederland publiceerde dagblad Trouw op de voorpagina een artikel over mensonterende omstandigheden in granietgroeves in India. Drie Nederlandse importeurs van natuursteen zouden graniet hebben gekocht bij Indiase steengroeven waar kinderarbeid is vastgesteld. Ook zouden er arbeiders werken die schulden hebben bij hun werkgever, waardoor ze kwetsbaar zijn voor schuldslavernij. Daarom wordt opgeroepen tot meer transparantie in de gehele keten, vanaf de winning tot aan het nuttige gebruik.

Volgens een handelaar in keukenbladen zou je aan een stuk graniet de herkomst daarvan niet kunnen aflezen. In sommige gevallen is dat echter wel mogelijk. Men spreekt dan van gidsgesteenten, die uniek zijn voor een bepaald voorkomen van graniet. Verder kan ik mij voorstellen dat onderzoek naar bijvoorbeeld zeldzame aardmetalen een soort *fingerprint* kan opleveren. Het zou mooi zijn als iedereen zou kunnen genieten van graniet, ook op de plaats van herkomst. Een keurmerk voor graniet zou daarbij goede diensten kunnen bewijzen.